

Vplyv počasia na insekticídnu ochranu

Ing. Jozef Čepišák, Qenerika s.r.o.

V uplynulých rokoch sme svedkami výrazných výkyvov počasia. Obdobie dažďov strieda obdobie sucha v priebehu celého roka, do toho výkyvy teplôt v podobe jarných mrazov nás stále viac a viac prekvapujú, intenzita slnečného žiarenia je dnes omnoho silnejšia ako v uplynulých rokoch/dekádach, o ideálnej sebe môžu viacerí len čítať, žatva vyzerá nádejne, no začne pršať alebo v horšom prípade padať ľadovec. Vyššiu moc však ovplyvniť nevieme. Čo ovplyvniť vieme, je dostatočná a vyrovnaná výživa rastlín, vypočítaná na základe bilancie živín, či odporúčani z ASP. Cieľovou výživou vieme zabezpečiť násobne vyššiu odolnosť porastov voči vplyvom počasia. Ak dokážeme zvládnuť všetky ovplyvňiteľné faktory, môžeme sa s sverou pustiť do chemickej ochrany.

Na šťastie máme široký výber por. Na nešťastie nám zároveň postupne zakazujú používať overené účinné látky. Ako z tohto kruhu von? Ako prispôbiť insekticídnu ochranu novým podmienkam?

Donedávna sme mali na trhu kvázi systémové organofosfáty, ktoré v podstate riešili všetko. Avšak za mojej praxe som sa stretol aj s takými prípadmi, pri ktorých ani kombinácia organofosfátu a pyrethroidu nefungovala podľa očakávania. Je dôležité si uvedomiť všetky aspekty takejto nefunkčnosti. Je to vinou agromóma, výrobcu, predajcu či vyššia moc?

Zapríčiňuje to viacero faktorov. Jarná aplikácia insekticídov počas tepla a sucha neprinesla všade očakávaný efekt. Jedným z dôvodov tohto zlyhania môže byť aplikácia počas slnečných horúčav, alebo nasledujúce dni po aplikácii boli horúčavy. V takýchto podmienkach strácajú hlavne pyrethroidy svoju účinnosť, pretože intenzívne slnečné žiarenie spôsobuje ich rozpad. Naopak, odolnosť voči slnečnému žiareniu sa nazýva **fo-tostabilita**. Ako jeden z mála touto vlastnosťou disponuje pyrethroid vývoju poslednej, teda 4. generácie a to **BULLDOCK 25 EC**. S účinnou látkou **beta-cyfluthrin** je jediným svojho druhu na slovenskom trhu. Razantnosťou, odolnosťou, rýchlosťou účinku a širokým spektrom účinku na škodcov mu členovia rodiny pyrethroidov len ťažko konkurujú. Aj odolný blyskáčik repkový vie, že pred „bulldog“ treba utekať. S registráciou do obilnín, kapustovitých, zemiakov, repy a jadrovin je tento prípravok širokospektrálny, svojou registráciou zasahujúci gro osevných postupov na Slovensku. Ojedinelá je aj registrácia v obilninách na cikádky. Avšak odzvaňa aj toľto prípravku. Tento rok máte preto poslednú možnosť aplikovať tento unikátny prípravok. Ukončenie používania je do 20. 7. 2021. Ďalším dôvodom zlyhania insekticídnej clony je zväčšovanie nadzemnej hmoty rastlínou

počas vegetácie. V prípade dlhodobého sucha rastliny rastú len minimálne, prípadne dochádza k núdzovému kvitnutiu. Po nasledujúcich výraznejších zrážkach začne vegetácia prudko napredovať. Ak máme takýto porast už ošetrovaný insekticídmi, je dôvodná obava, že postrek nebude držať ochrannú clonu. Kontaktné insekticidy sú závislé buď od priameho kontaktu so škodcom, alebo ho musí škodca požiť aj s časťou rastliny, na ktorú postrek dopadol. Novo vytvorené byle a listy po daždi však postrekom pokryté nie sú a teda im chýba insekticídna clona. Vhodným príkladom je repka olejka, ktorá presne v takýchto podmienkach dokáže zväčšiť svoj objem v úseku pár dní aj trojnásobne. Preto treba postrek opakovať.

Dlhodobú ochrannú clonu získame aj použitím systémových insekticídov s účinnou látkou **acetamiprid**. Taktiež platí všeobecne, že pri zväčšovaní fyto-masy klesá účinok insekticídov. V tomto prípade je však rozdiel v tom, že vďaka translaminárnemu pohybu je účinná látka privádzaná do celej rastliny rovnomerne, aj na spodné strany listov, pričom je transportovaná aj do novovytvorených častí rastliny, no v nižšej koncentrácii. Teda po intenzívnych prírastkoch fyto-masy je dôležité sledovať signalizáciu škodcov a následne postrek opakovať. Pri predpokladanom zväčšovaní fyto-masy je preto vhodnejším variantom jednoducho zvýšiť dávku na hektár. Najideálnejším spôsobom je však využiť kombináciu kontakt/systém, ktorá zabezpečí spád škodcov takmer okamžite, ale aj dlhodobú insekticídnu clonu. Qenerika ponúka aj túto možnosť v podobe balíka **CARDOCK**, v ktorom sa nachádza razantný prípravok **Bulldock 25 EC** a systémový **Carnadine**.

Portfólio systémových prípravkov sa z roka na rok zužuje. Jednou z posledných možností je účinná látka **acetamiprid**. Nachádzame ho v tuhom a kvapalnom skupenstve, pričom kvapalná forma je na trhu v dvoch formuláciách. Výhodou prípravku **CARNADINE** je práve jeho formulácia **SL**, teda kvapalnú koncentrát pre riedenie vodou. Táto formulácia zabezpečuje minimálne riziko zrážania sa, pri príprave rôznych TM, ale aj širšie okno aplikačnej dávky (0,15 - 0,3 pri repke a kukurici). Charakteristickou pre Carnadine je pomerne široká registrácia do plodín (kukurica, repka ozimná ale aj jarná, zemiaky, jablň), tomu adekvátne širšia registrácia do škodcov a ale aj dlhšia registrácia. Významnou výhodou je povolený počet aplikácii za vegetáciu a to až 2x pri repke, zemiaku a jablň. Aby toho nebolo málo, navzdory všetkým týmto výhodám patrí prípravok **CARNADINE** k ekonomicky najvýhodnejším riešeniam, toľtož v podobe aplikačného balíka **CARDOCK**, alebo množstevného balíka **20+2 grátis**, či

50+5 grátis, pri nami odporúčanej dávke 0,2 l/ha. Z praxe vieme, že pri sólo aplikácii na blyskáčika repkového je potrebné zvýšiť odporúčanú dávku, alebo kombinovať s pyrethroidom. Vhodné sú aplikácie v ranných štádiách a v záverečných štádiách vegetácie do kvetu, ale aj na šešule spolu **CLINIC UP** v rámci predzberovej aplikácie. Nedá mi nespomenúť všeobecnú potrebu systémových insekticídov do širokolístých plodín ako sú mak, repa, zemiaky, ale druhy čeľade bôbovité, pri ktorých sú kontaktné insekticidy málo účinné, pretože spodnú stranu listov zasiahnu len minimálne. Toto všetko predurčuje **CARNADINE** byť neodškriepiteľnou súčasťou vašej insekticídnej ochrany.

Výkyvy počasia nám prepisujú aj definíciu ročných období. Pomerne bežnou, priam očakávanou, býva pomerne teplá a dlhá jeseň. V zásade ju máme radi, pretože nám umožní posiať a dosiať všetko, čo plánujeme. Navzdory tomu, že to vyhovuje nie len poľnohospodárom, ale i škodcom. Prioritne nejde o škody spôsobené na porastoch, ale o prenos vírusových ochorení ako prúžková mozaika pšenice či zakrpatenosť pšenice. Antivirotiká nie je možné v poľnohospodárskej praxi využiť. Preto sa likvidujú prenášače, resp. vektory viróz. Proti týmto škodcom je viac než dostačujúci prípravok **KAISO SORBIE** v dávke 0,1 l/ha. Pri vysokej signalizácii vektorov odporúčame ošetriť celú parcelu. Pri nízkej signalizácii odporúčame ošetriť aspoň úvrate parcel do šírky 30 m. Úvrate preto, lebo vektory viróz bežne prežívajú na neošetrených plochách v okolí našich polí, odkiaľ sa šíria do kultúrnej plodiny. Účinná látka **lambda-cyhalothrin** je bežne použiteľná vo väčšine plodín. V našej rézii to sú obilniny, repka a repa. Unikátna Sorbie technológia je patentom spoločnosti Nufarm, ktorý spája úžitok EC a WG formulácie. Dispergovateľné granule naplnené kvapalnou účinnou látkou sa po kontakte s vodou rozpúšťajú a menia na sterilný emulgovateľný koncentrát s vyššou účinnosťou. Lukratívna cena prípravku, navádzať mať **KAISO SORBIE** skladom ako prvú pomoc pri akýchkoľvek škodcoch. Taktiež neregistrovaní, noví a občasní škodcovia nemajú šancu odolať účinkom prípravku, pretože nemajú vybudovanú v podstate žiadnu rezistenciu.

A nezabudnite aplikovať insekticidy v bezleťtovom čase včiel.

Dúfam, že som týmto článkom vysvetlil pár nepísaných pravidiel. Pre spoločnosť QENERIKA, s. r. o. je dôležitá spätná väzba, čoho dôkazom je aj cenová politika spoločnosti, poradenstvo, rozbor rastlín a udržiavanie priateľských vzťahov so zákazníkom. Verím, že Vám naše spoločné skúsenosti prinesú priaznivé výsledky a očakávaný efekt. □

StabilureN® 30

Stabilizátor močovínového dusíka pre kvapalnú hnojivú typy DAM, SAM AmisaN

**MINIMALIZUJTE
STRATY DUSÍKA
ÚNIKOM AMONIAKU
DO OVZDUŠIA**

**MAXIMALIZUJTE
EFEKTIVITU VYUŽITIA
DUSÍKA Z HNOJÍV**

StabilureN® 30 vytvára optimálne podmienky pre zablokovanie činnosti ureázy - enzýmu, ktorý premieňa močovinu (NH_2) na amónnu formu dusíka (NH_4^+). Táto forma je príčinou strát dusíka únikom amoniaku do ovzdušia a pomalého účinku hnojív na báze močoviny, ktoré podliehajú vyššie uvedenému rozkladu spôsobenému ureázou.

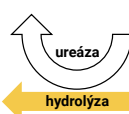
Na zablokovanie činnosti ureázy má zásadný vplyv schopnosť inhibítora prenikat' pôdnym prostredím spoločne s močovínovou formou dusíka. Nový formulačný systém umožňuje dosiahnuť rovnakú účinnosť inhibície aj pri použití menšieho množstva aplikovanej účinnej látky. Čím je dosiahnutá vysoká efektívnosť hnojenia močovínovým dusíkom pri minimálnom vplyve na životné prostredie.

Balenie: 10 l, 300 l, 1000 l

nestabilizované

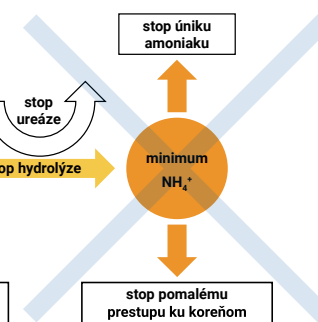
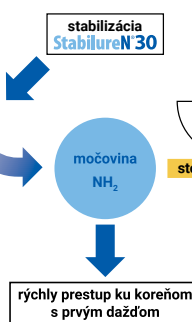

bez stabilizácie

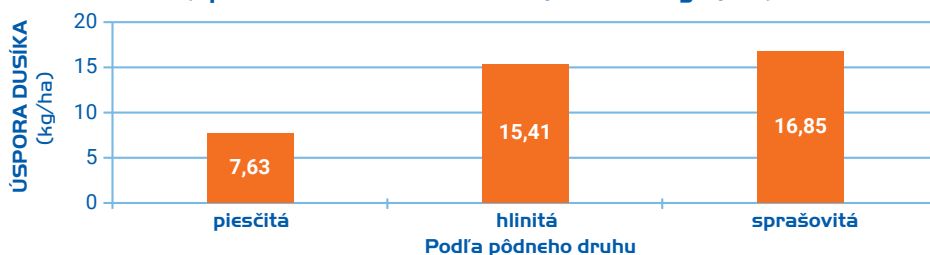

stabilizované

StabilureN® 30

Koľko dusíka usporí StabilureN® 30 obmedzením úniku amoniaku
Porovnanie kombinácie DAM + StabilureN® 30 oproti DAM
(aplikovaná dávka 150 l DAM/ha = 59 kg N/ha)

Dávkovanie:

Ošetrované hnojivo	StabilureN® 30 - dávka
DAM 390	0,8 až 1,24 l/m ³
SAM, AmisaN	0,7 až 0,9 l/m ³
roztoky močoviny	1,4 až 2,5 ml/kg rozpustenej močoviny

BLIŽŠIE INFORMÁCIE NA WEBE ALEBO U SVOJHO REGIONÁLNEHO ZÁSTUPCU!

Ing. Milan Dobrovodský, 0903 706 076, dobrovodsky@qenerika.sk
Ing. Kristína Bečárová, 0910 515 415, becarova@qenerika.sk
Ing. Alena Kurincová, 0903 994 940, kurincova@qenerika.sk

Ing. Jozef Čepišák, 0904 983 619, cepisak@qenerika.sk
Mgr. Karolína Juršíková, 0911 706 076, jursikova@qenerika.sk
Ing. Veronika Roskóová, 0904 995 263, roskoova@qenerika.sk

Nádražná 58/1489, 900 28 Ivanka pri Dunaji, Slovenská republika
Tel.: +421 2 45 94 34 26, e-mail: qenerika@qenerika.sk, www.qenerika.sk

